

Analiza sektora pszczelarskiego
dla opracowania 3-letniego Programu Wsparcia
Pszczelarstwa w Polsce w latach 2007 - 2010

Oddział Pszczelnictwa Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa
w Puławach

Wykonawcy:
dr Dariusz Gerula
mgr inż. Paweł Węgrzynowicz
mgr inż. Piotr Semkiw

Puławy 2007

Spis treści

<u>1. Rodziny pszczele i pszczelarze</u>	3
<u>1.1 Liczba rodzin pszczelich w Polsce</u>	3
<u>1.2 Liczba pszczelarzy w Polsce</u>	4
<u>1.3 Liczba pszczelarzy zawodowych</u>	6
<u>2. Struktura sprzedaży miodu w Polsce</u>	6
<u>2.1 Produkcja miodu</u>	6
<u>2.2 Sprzedaż bezpośrednia i do punktów skupu</u>	6
<u>2.3 Eksport i import miodu</u>	6
<u>3 Ceny miodu w Polsce</u>	8
<u>3.1 Ceny miodów sprzedawanych bezpośrednio konsumentom przez pszczelarzy</u>	8
<u>3.2 Ceny miodów w punktach skupu</u>	9
<u>4 Koszty produkcji i konfekcjonowania miodu</u>	9
<u>5 Jakość miodów w Polsce</u>	11

Autorzy w tym opracowaniu korzystali z danych zebranych przez Powiatowych i Wojewódzkich Lekarzy Weterynarii oraz przez Polski Związek Pszczelarski.
Serdecznie Dziękujemy.

© Dariusz Gerula, Paweł Węgrzynowicz, Piotr Semkiw
e-mail: dariusz.gerula@man.pulawy.pl www.opisik.pulawy.pl

1. Rodziny pszczele i pszczelarze

1.1 Liczba rodzin pszczelich w Polsce

Na podstawie danych uzyskanych z rejestrów powiatowych lekarzy weterynarii aktualny stan rodzin pszczelich w Polsce na dzień 31.12.2006 roku wynosi 1091,9 tys. Liczba rodzin pszczelich ulega ciągłym wahaniom w ciągu roku. Największy wpływ na zmieniającą się liczebność pogłowia pszczół mają straty wynikające z niekorzystnych warunków zimowania, występowania chorób w pasiekach i zatruc pszczół spowodowanych niewłaściwym stosowaniem środków ochrony roślin w rolnictwie. Jednak w trakcie trwania sezonu pasiecznego pszczelarze odbudowują rodziny pszczele i ich liczebność powraca do poprzedniego stanu. Na zmniejszenie się liczby rodzin pszczelich w kraju mają również wpływ czynniki strukturalne: likwidacja gospodarstw pasiecznych prowadzonych przez pszczelarzy w podeszłym wieku, którzy nie mają sukcesorów oraz przez właścicieli małych pasiek, w których koszty produkcji przewyższają przychody ze sprzedaży produktów pszczelich. Jednak w ich miejsce powstają nowe gospodarstwa i na przestrzeni lat liczba rodzin pszczelich nie ulega większym wahaniom.

Liczba rodzin pszczelich w Polsce w roku 2005 (wg. Polskiego Związku Pszczelarskiego) to 827,4 tys. Rozbieżność z danymi pochodzącymi z rejestrów powiatowych lekarzy weterynarii jest spowodowana tym, że PZP ma dokładne dane o stanie pasiek swoich członków, natomiast liczba pszczelarzy niezrzeszonych w strukturach związku jak i liczba posiadanych przez nich rodzin pszczelich jest wielkością szacunkową. Dane pochodzące z rejestrów powiatowych lekarzy weterynarii są obciążone mniejszym błędem.

Najwięcej rodzin pszczelich jest użytkowana w województwie lubelskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim a najmniej w podlaskim, opolskim i łódzkim.

Średnie „napszczelenie” w kraju tj. liczba rodzin przypadających na km² wynosi 3,5 i jest większe niż średnie napszczelenie w Unii Europejskiej wynoszące 2,9 rodziny na km². Napszczelenie jest nie równomierne i wynika głównie z warunków pożytkowych występujących na danym terenie a także tradycji hodowli i chowu pszczół czy wręcz opłacalności produkcji i występowania dużego rynku zbytu na produkty pszczele. Najwięcej rodzin przypadających na km² występuje

w województwach podkarpackim, małopolskim i lubelskim a najmniejsze w podlaskim, łódzkim i mazowieckim.

Tabela 1. Podstawowe dane charakteryzujące pszczelarstwo w Polsce

Województwo	Pszczelarze		Rodziny pszczele		Średnia wielkość pasiek [rodzin]	Napszczenie rodzin/km ²
	Liczba [tys.]	%	Liczba [tys.]	%		
Lubelskie	4,62	11,7	125,71	11,5	27,2	5,0
Warmińsko-mazurskie	2,27	5,8	107,00	9,8	47,1	4,4
Wielkopolskie	3,98	10,1	103,48	9,5	26,0	3,5
Podkarpackie	3,55	9,0	97,52	8,9	27,5	5,4
Mazowieckie	3,13	8,0	78,40	7,2	25,0	2,2
Małopolskie	3,66	9,3	77,08	7,1	21,1	5,1
Dolnośląskie	2,91	7,4	75,63	6,9	26,0	3,8
Zachodniopomorskie	1,66	4,2	57,78	5,3	34,8	2,5
Kujawsko-pomorskie	1,86	4,7	50,58	4,6	27,3	2,8
Śląskie	3,69	9,4	48,97	4,5	13,3	4,0
Świętokrzyskie	1,35	3,4	47,21	4,3	35,0	4,0
Pomorskie	1,30	3,3	42,00	3,8	32,4	2,3
Lubuskie	1,32	3,4	39,84	3,6	30,1	2,8
Łódzkie	1,77	4,5	36,73	3,4	20,7	2,0
Opolskie	1,34	3,4	29,50	2,7	22,0	3,1
Podlaskie	1,01	2,6	25,84	2,4	25,6	1,3
Suma	39,41	100	1091,93	100	27,8	3,5

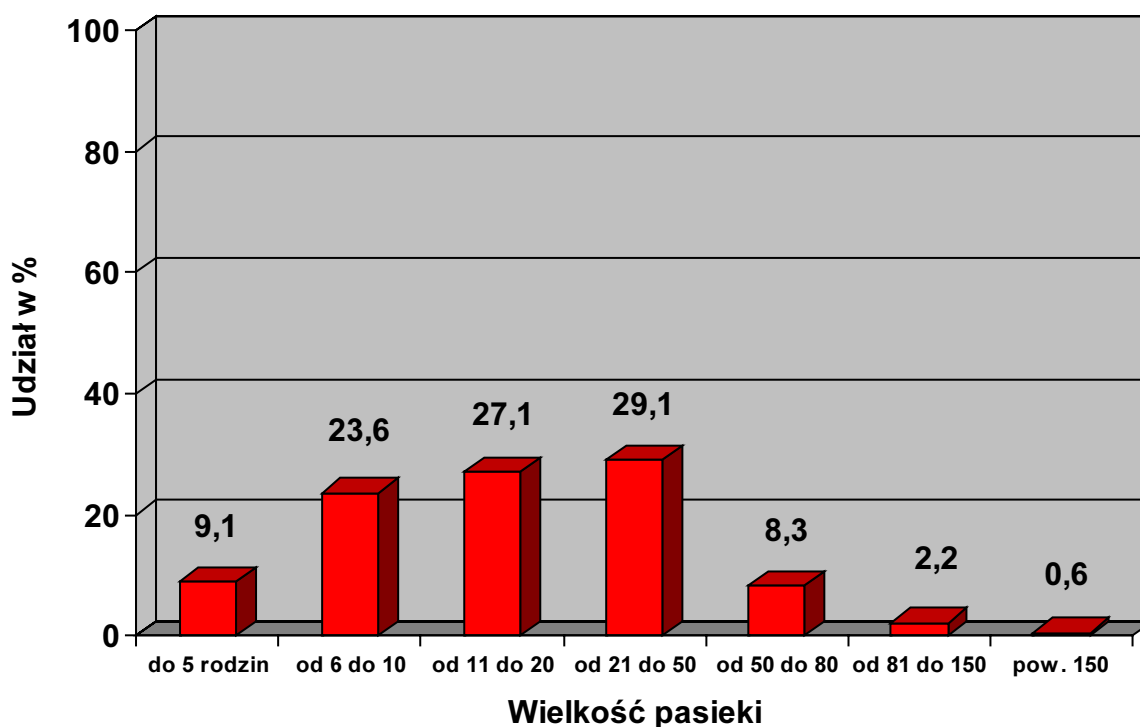
Nierównomierne napszczenie kraju czy poszczególnych województw jest niekorzystne z punktu widzenia zapylania roślin owadopylnych rolniczych i sadowniczych. Szacuje się bowiem, że wartość nasion i owoców powstałych w wyniku zapylania przez pszczoły jest 20-krotnie większa niż wartość produktów pszczelich. Należy zatem umożliwić pszczelarzom wędrówki z pszczołami na pożytki do miejsc, gdzie występuje niedobór pszczół dla zapylania upraw.

1.2 Liczba pszczelarzy w Polsce

Wyniki spisu rolnego z 2002 przeprowadzonego przez GUS oraz dane PZP wskazują, że 60,7% rodzin pszczelich jest w posiadaniu pszczelarzy posiadających własne gospodarstwa rolne. Pozostałe 39,3% rodzin pszczelich użytkują pszczelarze nie związani zawodowo z rolnictwem.

Liczba podmiotów zajmujących się utrzymywaniem pszczół (na podstawie rejestrów powiatowych lekarzy weterynarii, obejmujących zarówno dane o pszczelarzach zrzeszonych jak i nie zrzeszonych w organizacjach pszczelarskich) wynosi 39,4 tys. Średnia wielkość pasieki wynosi 27,8 rodzin pszczelich. Pszczelarstwo polskie cechuje zatem duże rozdrobnienie. Odsetek pasiek małych i średnich do 80 rodzin pszczelich, czyli nie podlegających obowiązkowi rejestracji jako dział specjalny produkcji rolnej wynosi aż 97,2% pozostałych pasiek jest 2,8% posiadają 138,7 tys. rodzin pszczelich co stanowi 12,7% wszystkich rodzin pszczelich w Polsce. Szczegółowa strukturę wielkości pasiek w Polsce przedstawia rycina 1.

Rycina 1. Struktura wielkości pasiek w Polsce

Większość pszczelarzy to ludzie w średnim wieku i starsi. Według danych PZP w 2005 roku pszczelarze, którzy przekroczyli 50 rok życia stanowili aż 57%. Większość z nich prowadzi zazwyczaj małe pasieki, przekazywane z pokolenia na pokolenie, dostosowane wielkością i sposobem gospodarki pasiecznej do swoich możliwości i wieku. Pszczelarze najmłodszy poniżej 35 roku życia stanowią 10,7%. Ich ilość powoli, ale systematycznie rośnie. Od roku 1999 przybyło ich o 2,1%.

1.3 Liczba pszczelarzy zawodowych

Według danych z rejestrów powiatowych lekarzy weterynarii w Polsce jest 227 pszczelarzy posiadających powyżej 150 rodzin pszczelich. W ich posiadaniu jest 44,5 tys. rodzin pszczelich co stanowi 4,1% ogółu. Szacunkowe dane PZP wykazują, że od roku 1999 ich ilość wzrosła tylko o 0,5%.

2. Struktura sprzedaży miodu w Polsce

2.1 Produkcja miodu

Według danych PZP produkcja miodu w Polsce wykazuje tendencje wzrostowe od 14 tys. ton w 2004 roku do 16 tys. ton w 2005. W 2006 roku odnotowano najwyższą w ostatnich latach produkcję miodu - 22 tys. ton, co daje średnią wydajność miodową około 20 kg z jednej rodziny pszczelej. Była ona wynikiem korzystnych warunków atmosferycznych w trakcie sezonu pasiecznego i wystąpieniem intensywnego pożytku spadziowego rejonach Polski południowej.

2.2 Sprzedaż bezpośrednia i do punktów skupu

Najważniejszym produktem pszczelim a zarazem generującym największy dochód w gospodarstwie pszczelarskim jest miód pszczelej. Większość bo 65% miodu jest w dalszym ciągu sprzedawana przez pszczelarzy bezpośrednio konsumentom z pominięciem pośredników. Pozostały miód trafia w 10% bezpośrednio do handlu detalicznego, w 24% do firm zajmujących się konfekcjonowaniem a tylko 1% dla przemysłu. Rozdrobnienie gospodarstw pasiecznych, ich szeroki zasięg i niewielka produkcja miodu, co za tym idzie mniejsze trudności ze zbytem a także niskie ceny miodu w punktach skupu sprzyjają rozwojowi handlu bezpośredniego. Niebagatelne znaczenie ma tutaj większe zaufanie konsumenta odnośnie jakości miodu w porównaniu z pozostałymi kanałami dystrybucji.

2.3 Eksport i import miodu

Ostatnie lata handlu zagranicznego polskim miodem charakteryzują się niekorzystnym dla nas minusowym saldem. Import miodu do Polski zdecydowanie przewyższa jego eksport z kraju, ponadto co jest nadzwyczaj niepokojące, import rokrocznie wzrasta. Brak dynamicznego rozwoju eksportu miodu oraz stale zwiększająca się produkcja spowodowały, że w 2006 roku pojawiły się problemy ze

zbytem miodu w kraju, jak również spadły ceny tego produktu na rynku hurtowym, co znacząco wpłynęło na obniżenie opłacalności produkcji pszczelarskiej. Polska w zakresie zaopatrzenia w miód jest samowystarczalna, import miodu powinien mieć miejsce tylko w przypadku tych odmian, na które istnieje realny popyt, a krajowa podaż nie jest w stanie go zapewnić lub w przypadku tych gatunków miodu które w kraju nie są pozyskiwane, a są poszukiwane przez konsumentów. W obecnej sytuacji na rynku miodu, zbyt duży import tego produktu jest realnym zagrożeniem dla rozwoju pszczelarstwa w Polsce, dlatego należy dążyć do bardziej restrykcyjnych regulacji dotyczących wwozu tego produktu do naszego kraju. Wynika to z tego faktu iż, cła konwencyjne na poziomie ok. 20 %, dotąd stosowane nie stanowią odpowiedniego zabezpieczenia przed nadmiernym importem.

W 2005 roku wyeksportowano z Polski tylko 184 tony miodu, czyli o blisko 78% (642 t.) mniej niż w 2004 roku. W ciągu 11 miesięcy 2006 roku z kraju wywieziono 350 ton, co w stosunku do analogicznego okresu z 2005 roku oznacza wzrost eksportu o ponad 50 %. Najwyższą wartość eksportu miodu odnotowano w 2004 roku, na poziomie ok. 2,5 mln. EUR, w 2005 roku wartość ta wyniosła ok. 0,66 mln EUR, od stycznia do listopada 2006 roku – ok. 0,92 mln. EUR. Wartość eksportu jest wypadkową jego wielkości, cen i podaży miodu na rynkach europejskich i światowych oraz siły złotego na rynku walutowym, który w 2006 roku w stosunku lat ubiegłych znacznie się umocnił wobec unijnej waluty. Wymienione czynniki spowodowały, że wartość wyeksportowanej tony miodu poza Polskę w 2006 roku uległa znacznemu obniżeniu w stosunku do lat ubiegłych.

Import miodu w 2005 roku do Polski ukształtował się na poziomie ponad 5 tys. ton i był większy o ponad 30% (ok. 1,5 tys. ton) w stosunku do importu z 2004 roku. W ciągu 11 miesięcy 2006 roku do Polski wwieziono ponad 4 tys. ton miodu, co w stosunku do analogicznego okresu z 2005 roku oznaczało 10 % spadek. Prawdopodobnie taka tendencja utrzyma się w skali całego 2006 roku. Wartość importowanej tony miodu na przestrzeni ostatnich lat nie zmienia istotnie, ze względu na stabilne ceny miodu na rynkach światowych i wynosi ok. 1,3 tys. EUR. Udział importu miodu w stosunku do średniej produkcji miodu w ostatnich latach ukształtował się na poziomie ok. 30 %, co jest wynikiem bardzo niekorzystnym z punktu widzenia ekonomiki pszczelarskiej i konieczne jest doprowadzenie do istotnego zmniejszenia przywozu miodu do Polski.

Wartość salda (eksport – import) w handlu zagranicznym miodem wyniosła w 2005 roku ok. minus 6 mln. EUR, czyli ok. trzykrotnie więcej w stosunku do 2004 roku. W okresie od stycznia do listopada 2006 wartość salda ukształtowała się na poziomie ok. minus 5 mln. EUR, czyli podobnie jak w okresie analogicznym 2005 roku.

Tabela 2. Handel zagraniczny na rynku miodu (Unia Europejska i kraje trzecie). Dane z Departamentu Rynków Rolnych, MR i RW.

Lata/okres	Eksport		Import		Saldo (eksport-import)
	Wolumen(tony)	Wartość tys. EUR	Wolumen(tony)	Wartość tys. EUR	Wartość tys. EUR
2004	826	2522	3597	4361	-1839
2005	184	663	5074	6658	-5995
I-XI 2005	170	600	4478	5827	-5226
I-XI 2006	350	918	4030	6051	-5133

3 Ceny miodu w Polsce

3.1 Ceny miodów sprzedawanych bezpośrednio konsumentom przez pszczelarzy

Pszczelarze przy ustalaniu cen miodu oferowanego konsumentom kierują się nie tylko pokryciem kosztów produkcji, ale również zyskiem, jaki chcieliby osiągnąć jako wynagrodzenie za pracę ich samych i niekiedy całych rodzin. Cena jednostkowa 1 kg miodu zależy w pierwszej kolejności od odmiany miodu następnie od podaży produktu na rynku i popytu na niego. Ceny miodów sprzedawanych konsumentom bezpośrednio u pszczelarza wahają się nieznacznie w zależności od regionu kraju, gęstości zaludnienia itp. W handlu znajdują się następujące odmiany miodu:

- a. nektarowe
 - wielokwiatowe
 - odmianowe (rzepakowy, akacjowy, lipowy, gryczany, wrzosowy)
- b. nektarowo-spadziowe
- c. spadziowe
 - ze spadzi liściastej
 - ze spadzi iglastej

Tabela 3 przedstawia średnie ceny najbardziej popularnych miodów w kraju, sprzedawanych przez pszczelarzy bezpośrednio konsumentom w roku 2006. Tabela zawiera również średnie ceny miodu dostępne w handlu detalicznym.

3.2 Ceny miodów w punktach skupu

Skupem miodu zajmują się w Polsce najczęściej podmioty gospodarcze prowadzące jego konfekcjonowanie. Średnie ceny miodów w punktach skupu najbardziej popularnych miodów w Polsce w roku 2006 przedstawia tabela 3. Ceny oferowane pszczelarzom są niekiedy dwukrotnie niższe niż ceny stosowane przez pszczelarzy w sprzedaży bezpośredniej i sprzedaży detalicznej. Przyczyną tego jest jak wspomniano wcześniej dostęp tych firm do tanich miodów z importu.

Tabela 3. Średnie ceny miodów (zł / kg) oferowane pszczelarzom przez podmioty skupujące, w sprzedaży bezpośredniej u pszczelarzy i w handlu detalicznym i w roku 2006.

Odmiana miodu	Oferowane pszczelarzom przez podmioty skupujące	W sprzedaży bezpośredniej	W handlu detalicznym
Wielokwiatowy	6,1	14,0	19,9
Rzepakowy	6,5	13,8	17,8
Wrzosowy	19,5	28,8	45,7
Lipowy, akacjowy, gryczany	7,7	15,2	22,6
Ze spadzi liściastej	8,2	20,1	bd.
Ze spadzi iglastej	13,3	20,9	34,1

4 Koszty produkcji i konfekcjonowana miodu

Opłacalność produkcji pasiecznej weryfikują przede wszystkim koszty. W pszczelarstwie do kosztów stałych zalicza się: amortyzację uli, sprzętu i budynków, koszt dzierżawy oraz odsetki od zaciągniętych kredytów. Do kosztów zmiennych kwalifikują się: wydatki na zakup cukru, węzy, leków, energię elektryczną, oraz wartość pracy, koszty transportu i konfekcjonowania miodu.

Dokładne przedstawienie kosztów w pszczelarstwie wymaga przeanalizowania ich ze względu na skalę produkcji w pasiekach. Wynika to bowiem z dużego zróżnicowania poziomu kosztów jak również ich występowania, bądź nie w pasiekach niskotowarowych (ekstensywnych) w stosunku do pasiek w których poziom produkcji jest towarowy (intensywnych).

Bez względu na poziom produkcji w pasiekach istotnym zmianom w stosunku do okresu przed integracją Polski z UE uległy koszty zmienne produkcji, stało się to w wyniku wprowadzenia stawek podatku VAT:

- 22% stawki podatku VAT na środki produkcji, maszyny i urządzenia (ule, wyposażenie, sprzęt pszczelarski, węza) i nośniki energii,
- 7% stawki podatku VAT na cukier i usługi weterynaryjne,
- 3% stawki podatku VAT na matki i rodziny pszczele.

Koszty produkcji w pasiekach towarowych, gdzie prowadzona jest intensywna gospodarka pasieczna są zdecydowanie wyższe niż w przypadku pasiek niskotowarowych. Powstają tu dodatkowe koszty, których nie wyodrębnia się w pasiekach ekstensywnych, jak na przykład amortyzacja pracowni pasiecznych i dzierżawa pasieczyska, natomiast pozostałe różnice wynikają z różnego poziomu kosztów w zależności od wielkości produkcji.

Amortyzacja uli została obliczona od wartości 250 zł (wartość nowego ula), wartość sprzętu od którego naliczona została 10% amortyzacja określono w pasiece niskotowarowej na poziomie ok. 6000 zł, natomiast dla pasiek intensywnych zwiększono ją o 50%. Koszt dzierżawy pasieczyska przyjęto na poziomie 4zł/jedną rodzinę pszczelą. Koszt cukru jest taki sam pomimo różnych typów gospodarki, a jego wielkość wynika z rocznego zużycia i ceny jednostkowej (15 kg x 3 zł). Niższy koszt węzy w pasiekach ekstensywnych jest wypadkową jej mniejszego wykorzystania (0,25 kg) w stosunku do pasiek towarowych (0,30 kg). Jednostkowy koszt zakupu 1 kg węzy pszczelej wynosi 24 zł. W pasiekach towarowych matki pszczele wymieniane są co dwa lata, natomiast w grupie drugiej co trzy lata. Wartość jednej matki pszczelej unasiennionej sztucznie bądź naturalnie przyjęto na poziomie 35 zł. W pasiekach towarowych, gdzie prowadzona jest gospodarka wędrowna koszty paliwa potrzebnego na dojazdy do pasiek i transport rodzin pszczelich na pożytki są znacznie wyższe niż w przypadku pasiek niskotowarowych, gdzie są to koszty spowodowane głównie ewentualnymi dojazdami do pasieki. Zużycie energii elektrycznej w pasiekach małych przyjęto na poziomie 200 KW, natomiast w pasiekach profesjonalnych 600 KW, koszt 1 KW ustalono na poziomie 2 zł. Zróżnicowany koszt pracy wynika z różnych nakładów pracy– robotnikogodzin (rbg) / 1 rodzinę pszczelą. W pasiekach ekstensywnych liczba ta wynosi 10 rbg,

natomiast w towarowych 8 rbg. Szacunkowy koszt 1 rbg przyjęto na poziomie 7 zł.
(Tab. 4)

**Tabela. 4 Kalkulacja kosztów produkcji na 1 rodzinę pszczelą w zł.
(wg cen w 2006 r.)**

Wyszczególnienie kosztów		Poziom gospodarki pasiecznej	
		Niskotowarowa	Wysokotowarowa
Koszty stałe	Amortyzacja uli	25	25
	Amortyzacja sprzętu	6	9
	Amortyzacja pracowni	-	15
	Dzierżawa pasieczysk	-	4
	Suma	32	53
Koszty zmienne	Cukier	45	45
	Węza	6	8
	Matki pszczele	11	17
	Leki	8	8
	Paliwo (koszty transportu)	10	40
	Energia elektryczna	8	10
	Praca	70	56
	Materiały	5	10
	Suma	163	194
Koszty ogółem		195	247

5 Jakość miodów w Polsce

Miód pszczeli podobnie jak inne produkty spożywcze powinien spełniać wymagania dotyczące właściwości organoleptycznych i fizykochemicznych. W Polsce do momentu akcesji do struktur unijnych w tym zakresie obowiązywała PN-88/A-77626 "Miód pszczeli". Po tym czasie na podstawie art. 15 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno– spożywczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44, późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 208, poz. 2020 i Nr 223, poz. 2220 i 2221, szczegółowe wymagania w zakresie jakości handlowej miodu zostały sprecyzowane w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia

3 października 2003 r. (Dz. U. z dnia 24 października 2003 r.) z późniejszymi zmianami (Dz. U. z dnia 12 marca 2004 r.).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi określa definicję miodu, jego rodzaje w zależności od: pochodzenia (nektarowy, spadziowy i nektarowo–spadziowy); przeznaczenia (do spożycia lub przemysłowy); sposobu pozyskiwania czy sposobu oferowania konsumentom (z plastrami, odsączony, odwirowany, wytłoczony i przefiltrowany). Określa odmiany miodu: nektarowy (określany nazwą rośliny, której procentowa zawartość pyłku w miodzie występuje w znacznej przewadze), wielokwiatowy (pochodzący z nektaru wielu roślin) oraz spadziowy (ze spadzi iglaste lub liściastej). W Rozporządzeniu sprecyzowane są wymagania organoleptyczne miodu w zakresie barwy, konsystencji, smaku i zapachu. Określone są również cechy miodu przemysłowego. W zakresie cech fizykochemicznych Rozporządzenie ustala kryteria dla następujących parametrów miodu: zawartość wody, zawartość fruktozy i glukozy (łącznie), zawartość sacharozy i substancji nierozpuszczalnych w wodzie, przewodność właściwą, zawartość wolnych kwasów i 5–hydroksymetylofurfuralu (HMF) oraz wartość liczby diastazowej.

Ubieganie się o certyfikat potwierdzający wysoką jakość miodu, związaną ze specyfiką i gwarancją odpowiedniej metody wytwarzania jak również sprawy związane z ochroną jego oznaczeń geograficznych reguluje w Polsce Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z dnia 17 stycznia 2005 r. Nr 10, poz. 68). Określa ona zadania i właściwości organów w zakresie oceny wniosków o rejestrację nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i specyficznego charakteru produktu rolnego, które uregulowane są w Rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2081/92 z dnia 14 lipca 1992 oraz w Rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2082/29 z dnia 14 lipca 1990 r.

Ustawa precyzuje warunki tymczasowej ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nazw pochodzenia oraz oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych; zadania oraz właściwość organów i jednostek organizacyjnych w zakresie kontroli i certyfikacji produktów rolnych i środków spożywczych posiadających chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne albo świadectwo specyficznego charakteru; zasady oraz tryb kontroli produktów rolnych i środków spożywczych posiadających chronioną

nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne albo świadectwo specyficznego charakteru;

warunki prowadzenia listy produktów tradycyjnych.

Do chwili obecnej na listę produktów tradycyjnych zostało wpisanych kilkanaście odmian miodu z różnych regionów Polski:

- Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich (woj. dolnośląskie)
- Miód gryczany godziszowski (woj. lubelskie),
- Miód malinowy (woj. lubelskie),
- Miód fasolowy odmianowy z nektaru kwiatów fasoli tyczkowej "Piękny Jaś" (woj. lubelskie)
- Miód wielokwiat z Sejneńszczyzny (woj. podlaskie),
- Miód „Lipiec białowieski (woj. podlaskie),
- Miód Drahimski (woj. zachodniopomorskie),
- Miód z nektaru kwiatów jurajskich (woj. śląskie),
- Miody z rejonu Dolnej Wisły (woj. kujawsko - pomorskie)
- Miód kaszubski (woj. pomorskie),
- Miód witosławski" (woj. wielkopolskie).

Natomiast o chronione oznaczenie geograficzne ubiega się „Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich”, a o oznaczenie gwarantowanej tradycyjnej specjalności „Podkarpacki miód spadziowy” ze spadzi z drzew iglastych oraz kilka gatunków miodów pitnych:

- Staropolski miód pitny „półtorak”,
- Staropolski miód pitny „dwójniak”,
- Staropolski miód pitny „trójniak”,
- Staropolski miód pitny „czwórniak”.